

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

FACTORS AFFECTING THE MANAGEMENT UNDER THE GOOD GOVERNANCE
OF THE TOWN MUNICIPALITY IN SUPHANBURI PROVINCE

พระครูศรีรัตนวิวัฒน์ (ทวี พลายแก้ว)

PhrakruSrirattanaphiwat (Thawee Phlaykaew)

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University

Email: wan.252526@gmail.com

Received 15 February 2022; Revised 12 February 2023; Accepted 28 August 2023.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีเป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วม การสื่อสาร และแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลเป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาล 399 คน คัดเลือกแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน โดยการสุ่มแบบง่ายและสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ($\bar{X} = 2.95$) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 2.84$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 2.80$) 2) การมีส่วนร่วม ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.86$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 2.85$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.79$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.79$) และการสื่อสาร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผู้รับ ($\bar{X} = 3.04$) ด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 2.92$) ด้านผู้ส่ง ($\bar{X} = 2.81$) ด้านช่องทางในการส่ง ($\bar{X} = 2.78$) และหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านนิติธรรม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.44$) ด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.00$)

คำสำคัญ: การบริหาร; ธรรมาภิบาล; เทศบาลเมือง

Abstract

This research article employs a mixed-method approach, combining qualitative and quantitative methodologies. It applies the concepts of transformational leadership, participation, communication, and good governance as its research framework. The research area was the municipality in Suphanburi Province. The sample group was 399 people in the municipality in Suphanburi Province, selected through Proportional Stratified Random Sampling. Preliminary sampling was performed using Simple Random Sampling followed by Systematic Random Sampling. Two types of research tools were utilized: 1) an Interview form and 2) a questionnaire. Quantitative data analysis employed the use of statistics such as Percentage, Mean, Standard Deviation, and Multiple Regression Analysis. For the qualitative research, content was synthesized and descriptive reports were written. The research results were as follows:

1. The overall transformational leader was at a medium level ($\bar{X} = 2.90$). When considering each aspect, it was found to be at a moderate level in all aspects. The average scores ranked in descending order were as follows: motivation ($\bar{X} = 3.03$), intellectual stimulation ($\bar{X} = 2.95$), ideological influence ($\bar{X} = 2.84$), and individual consideration ($\bar{X} = 2.80$). The overall participation was at a moderate level ($\bar{X} = 2.82$). When considering each aspect, it was found to be at a moderate level in all aspects. The average scores ranked in descending order were as follows: Participation in receiving benefits ($\bar{X} = 2.86$), Participation in evaluation ($\bar{X} = 2.85$), Participation in decision-making ($\bar{X} = 2.79$), and Participation in operations ($\bar{X} = 2.79$). The overall level of communication was at a moderate level ($\bar{X} = 2.89$). When considering each aspect, it was revealed to be at a moderate level in all aspects. The average scores ranked in descending order were as follows: receiver ($\bar{X} = 3.04$), information ($\bar{X} = 2.92$), sender ($\bar{X} = 2.81$), and channel ($\bar{X} = 2.78$). The overall assessment of good governance was at a high level ($\bar{X} = 3.58$). When considering each aspect, it was revealed to be at the highest, high, and moderate levels. The average scores ranked in descending order were as follows: morality ($\bar{X} = 4.24$), responsibility ($\bar{X} = 4.17$), rule of law ($\bar{X} = 3.73$), value ($\bar{X} = 3.44$), and transparency ($\bar{X} = 3.00$).

Keywords: Management; Good Governance; Town Municipality

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดร่วมกับฝ่ายการเมือง รัฐบาลและฝ่ายการเมืองท้องถิ่นรวมถึงข้าราชการประจำและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่สำคัญที่จะบริหารให้ทุกคนมีคุณค่าที่สำคัญ กฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่บ่งบอกถึงภาระหน้าที่แต่บางส่วนอาจมีการละเลยบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เกิดการทำผิดกฎหมายกฎระเบียบและข้อบังคับนั้นรวมถึงอาจนำไปสู่การคอร์รัปชันในตำแหน่งหน้าที่ ควรมีการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาโดยการป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องการทำผิดระเบียบการละเลยต่อหน้าที่การขาดความทุ่มเทและรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมายจนถึงการทำผิดกฎศีลธรรมอันดีงามโดยใช้กลไกที่จะเชื่อมประสานสัมพันธ์ให้บุคลากรในเทศบาลเมืองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยรัฐบาลได้มอบหมายให้รัฐมนตรีประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในทุกภาคส่วนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนำไปสู่การกำหนดทิศทางนโยบายการบริหารประเทศ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในภาครัฐ โดยในซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ ความเห็นชอบแนวทางและยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเมื่อ วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ.2549 (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550)

เทศบาลเมืองเป็นองค์กรหนึ่งที่ได้มีโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองและมีอำนาจอิสระในการบริหารงานและปกครองตนเองได้ แต่ปัจจุบันการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลเมืองมีเป็นจำนวนมากยังมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ เกิดความเสียหายแก่ประชาชนในท้องถิ่น สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็น (รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์, 2550) คือ 1.ปัญหาด้านนโยบายและแผนการบริหารท้องถิ่น 2. ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลของท้องถิ่น 3. ปัญหาการคลังของท้องถิ่น

ดังนั้น การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ให้บุคลากรและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันบุคลากรทุกระดับชั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกิดความตระหนักและปรับปรุงระบบ งานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องโดยกำหนดให้สร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น การศึกษากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ ได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าและเน้นหนักของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการบริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชน ในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง แต่ที่ผ่านมา กติกาและกลไก ธรรมาภิบาลที่กำหนดในรัฐธรรมนูญเป็นการวางกรอบในระดับการเมืองและไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพมีการแทรกแซงจากกลุ่มอำนาจต่างๆ ที่สำคัญการบริหารงานส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและยังไม่ได้ร่วมผลักดันให้สังคมไทยเป็นธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยที่มีจำนวน 7,850 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น : <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>) และเทศบาลเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีได้ผ่านเกณฑ์การประเมินธรรมาภิบาล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าเพราะเหตุใด เทศบาลเมืองฯ จึงได้ผ่านการประเมินนั้น มีวิธีการ กระบวนการ อย่างไรบ้าง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีโดยจะศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี เพื่อเป็นประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อนำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
4. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
5. การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
6. การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
7. การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
8. การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
9. การสื่อสาร ด้านผู้ส่ง มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
10. การสื่อสาร ด้านข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
11. การสื่อสาร ด้านช่องทางในการส่ง มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
12. การสื่อสาร ด้านผู้รับ มีอิทธิพลทางบวกต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร วารสาร หนังสือ ตำราทางวิชาการโดยมีตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การระดมการที่ทำให้ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง เพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยตนเอง และมีส่วนดำเนินการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาหรือที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมิใช่การกำหนดกรอบแนวคิดจากบุคคลภายนอก การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่ง

ประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าใน “กรณีที่ย่ำแย่ที่สุด” ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้ทราบความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน (วันชัย วัฒนศัพท์, 2547)

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

ทฤษฎีการสื่อสาร คือ การอธิบายการสื่อสารในด้านความหมาย กระบวนการ องค์ประกอบ วิธีการ บทบาทหน้าที่ อิทธิพล การใช้ การควบคุม แนวคิดของศาสตร์ต่างๆ แนวโน้มอนาคต และ ปรากฏการณ์เกี่ยวกับการสื่อสาร แต่การอธิบายต้องมีการอ้างอิงอย่างมีเหตุผลที่ได้จากหลักฐาน เอกสาร หรือปากคำของมนุษย์ ทฤษฎีการสื่อสารทุกแนวและทุกระดับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาที่จำเป็นต่อการทำงานและการวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสาร เช่นเดียวกับทฤษฎีในศาสตร์ทุกแขนง ทฤษฎีการสื่อสารมีประโยชน์ต่อชีวิตองค์กร สังคม และโลก ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม การศึกษาหรือการทำงานที่ปราศจากหลักการหรือทฤษฎีย่อมเปรียบเสมือนการเล่นเรือออกไปสู่จุดหมาย ปลายทางอีกฝั่งหนึ่งของมหาสมุทร โดยปราศจากความรู้ทางภูมิศาสตร์ อุตุนิยม ดาราศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นอกจากจะขาดประสิทธิภาพ (คือเล่นเรือไปไม่ถึงจุดหมาย ปลายทาง) หรือขาดประสิทธิภาพ (คือเล่นเรือไป ถึงช้ากว่ากำหนด) แล้วยังมีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่สำคัญสองประการคือ ความเสียหายจากภัยอันตราย (เช่น เรือเกยหินโสโครกหรือเรือแตกเพราะพายุ) และความเสียหายจากการพลาดโอกาส (เช่น ท้องเรือว่าง ยังบรรทุกสินค้าบางประเภทได้อีก แต่ไม่รู้ไม่สนใจความต้องการ ของตลาด) ความเสียหายจากภัยอันตราย (risk cost) เห็นได้ชัดจากการสื่อสารโดยไม่รู้ กฎหมายหรือจริยธรรมและการสื่อสารโดยไม่รู้หลักจิตวิทยา ความเสียหายจากการพลาดโอกาส (opportunity cost) อาจได้แก่ การบริหารสถานีวิทย์หรือ โทรศัพท์โดยขาดความรู้หรือไม่คำนึงถึงศักยภาพของเครื่องส่งหรือของบุคลากร การไม่ถือโอกาสสื่อสารทำความเข้าใจเมื่อเราได้พบบุคคลที่มีปัญหาขัดแย้งกับเรา ทั้งนี้เพราะเราไม่รู้ไม่เข้าใจทฤษฎีความโน้มเอียงร่วม ของนิวคอมบ์ซึ่งบอกว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นโอกาสสำคัญของการประนีประนอมความคิดความ เข้าใจซึ่งกันและกันความเสียหายอันเกิดจากการพลาดโอกาสในทางนิเทศศาสตร์อาจมีผลกระทบรุนแรงต่อชีวิต และทรัพย์สิน อาทิ การมิได้รายงานหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสภาพอากาศให้ชาวประมงทราบ อาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลต่อชีวิตและเรือประมง ดังเช่น กรณีพายุที่ขึ้นฝั่งภาคใต้ของไทยหลายครั้ง

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมาภิบาล

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลซึ่งได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ นอกจากนั้นยังได้นำมาบรรจุไว้ในส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐการป้องกันการทุจริตประพตมิชอบและหลักธรรมาภิบาล ยังได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) รัฐบาลเป็นผู้นำในการวางนโยบายขับเคลื่อนประเทศ การดำเนินนโยบายด้านต่างๆ ภายใต้กฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยถึงแม้ประเทศไทยได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในภาครัฐและภาคเอกชนเป็นเวลาพอสมควร แต่ไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหามากมายที่เกิดขึ้นในสังคมไทยได้ทั้งหมด เพียงแต่ทำให้ปัญหาเหล่านั้นเบาบางลง แต่ถือเป็นเป้าหมายที่ประเทศไทยจะต้องเดินไปถึงและยังต้องพัฒนาหลักธรรมาภิบาลควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ซึ่งหลักการสากลของธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่สำคัญ

ระเบียบวิธีวิจัย/วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ เทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ประชากร คือ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 117,673 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 399 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเบื้องต้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับผู้รับการเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วม การสื่อสาร และแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 ใช้ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 2) แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใช้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญผู้ที่สามารถให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พฤศจิกายน 2562 -พฤศจิกายน 2563 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.7 อายุ 31 – 30 ปี ร้อยละ 73.9 ระดับการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 39.3 อาชีพ อื่นๆ ร้อยละ 39.3 สถานภาพ โสด ร้อยละ 45.9
2. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ($\bar{X} = 2.95$) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 2.84$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้เห็นพฤติกรรมที่น่ายกย่องเคารพนับถือของผู้นำ ($\bar{X} = 3.22$) ท่านได้เห็นพฤติกรรมที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 2.65$) ท่านได้เห็นถึงการมีวิสัยทัศน์และความตั้งใจของผู้นำ ($\bar{X} = 2.65$)

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้เห็นแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นของผู้นำ ($\bar{X} = 3.44$) ท่านได้เห็นการทุ่มเทต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของผู้นำ ($\bar{X} = 2.99$) ท่านได้เห็นการสร้างใจของผู้นำที่ทำให้ผู้ตามเกิดแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 2.66$)

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้เห็นการกระตุ้นผู้ตามของผู้นำให้มีการนำเสนอสิ่งใหม่และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.10$) ท่านได้เห็นการกระตุ้นผู้ตามของผู้นำให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ($\bar{X} = 2.99$) ท่านได้เห็นการกระตุ้นผู้ตามของผู้นำให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ($\bar{X} = 2.75$)

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านทราบถึงการที่ผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 2.87$) ท่านได้รับโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 2.87$) ท่านทราบถึงการที่ผู้นำเป็นโค้ช และเป็นທີ່ปรึกษาให้อยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.64$)

3. การมีส่วนร่วม ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 2.86$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 2.85$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.79$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.79$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า

การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 2.90$) ท่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 2.79$) ท่านได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ($\bar{X} = 2.688$)

การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้มีส่วนร่วมในการลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ($\bar{X} = 2.91$) ท่านได้เข้าร่วมในการประสานขอความร่วมมือ ($\bar{X} = 2.79$) ท่านได้มีการสนับสนุนทางทรัพยากรต่างๆ ($\bar{X} = 2.68$)

การมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ($\bar{X} = 2.95$) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 2.84$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 2.80$)

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงถึงสิ่งที่ได้รับนั้นว่าดีไม่ตัวอย่างไร ($\bar{X} = 3.403$) ท่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป ($\bar{X} = 2.79$) ท่านได้มีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรม ($\bar{X} = 2.80$)

4. การสื่อสาร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผู้รับ ($\bar{X} = 3.04$) ด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 2.92$) ด้านผู้ส่ง ($\bar{X} = 2.81$) ด้านช่องทางในการส่ง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า

การสื่อสาร ด้านผู้ส่ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.01$) ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 2.89$) ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นและสามารถบอกต่อแก่ผู้อื่นในชุมชนได้ ($\bar{X} = 2.54$)

ด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นจากป้ายและสัญลักษณ์ต่างๆ ($\bar{X} = 3.21$) ท่านเข้าใจในเนื้อหา ข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นแจ้งอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.01$) ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นด้วยวิธีการส่งข่าวสารในรูปแบบต่างๆ ($\bar{X} = 2.54$)

การสื่อสาร ด้านช่องทางในการส่ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นผ่านป้ายประกาศ ($\bar{X} = 3.11$) ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นผ่านเสียงตามสาย ($\bar{X} = 2.67$) ท่านได้รับข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นผ่านการประชุมหรือเอกสารต่างๆ ($\bar{X} = 2.56$)

การสื่อสาร ด้านผู้รับ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้ดำเนินการ ปฏิบัติตาม ตามคำแนะนำหรือข่าวสารที่ได้รับ ($\bar{X} = 2.95$) ท่านมีความเข้าใจในข่าวสารจากหน่วยงานในท้องถิ่นผ่านเสียงตามสาย ($\bar{X} = 2.80$) ท่านสามารถกระจายข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงานในท้องถิ่นผ่านป้ายประกาศไปยังผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 2.67$)

5. หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านนิติธรรม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.44$) ด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า

หลักธรรมาภิบาล ด้านนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านทราบถึงการปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัดของผู้นำท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.99$) ท่านได้รับสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.76$) ท่านได้รับการกระทำที่ถูกต้องและเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.44$)

หลักธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านไม่พบเห็นทุจริตคอร์รัปชันและการฉ้อราษฎร์บังหลวงของบุคลากรในเทศบาล ($\bar{X} = 3.22$) ท่านมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลและให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรในเทศบาล ($\bar{X} = 3.11$) ท่านสามารถตรวจสอบความโปร่งใส ของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาล ($\bar{X} = 2.68$)

หลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านมีจิตสำนึกในหน้าที่ร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.21$) ท่านเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างตามหลักประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.21$) ท่านได้รับสิทธิและหน้าที่ตามพลเมืองที่ดีตามหลักประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.09$)

หลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.87$) ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ($\bar{X} = 3.66$) ท่านมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.78$)

หลักธรรมาภิบาล ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านมีความยึดมั่นในความถูกต้องดีงามตามหลักศาสนา ($\bar{X} = 4.55$) ท่านได้รับการสนับสนุนให้มีความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน ($\bar{X} = 4.10$) ท่านได้รับการสนับสนุนให้ประกอบอาชีพที่สุจริต ($\bar{X} = 4.09$)

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี มีการอภิปรายผล ดังนี้

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎณ์สัมพันธ์ เมนะสุตและคณะ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เอื้อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลได้ ดังนั้นคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อยและในระหว่างสมาชิกสภาด้วยกันไม่มีความแตกแยกเป็นฝักฝ่ายแนวคิดและทัศนคติของสมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมุ่งประโยชน์ส่วนรวม ไม่มุ่งการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง

การมีส่วนร่วม ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ์วี เลขะกุล (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า 1.ระดับธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการบริหารจัดการ ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านหลักองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 2.ระดับวัฒนธรรมองค์การของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวัฒนธรรมมีส่วนร่วม ด้านวัฒนธรรมการปรับตัว ด้านวัฒนธรรมพันธกิจ และด้านวัฒนธรรมเอกภาพ อยู่ในระดับมาก 3.ระดับประสิทธิภาพองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ด้านการพัฒนาองค์กร และด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในระดับมาก 4.ปัจจัยด้านธรรมาภิบาลและวัฒนธรรมองค์การที่เข้าสมการถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยวัฒนธรรมพันธกิจส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนธรรมาภิบาลด้านหลักการบริหารจัดการส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิผลองค์กรของเทศบาลในเขตภาคใต้ของประเทศไทยได้ร้อยละ 56.80 ($R^2=.568$)

การสื่อสาร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผู้รับ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านผู้ส่ง ด้านช่องทางในการส่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศิลป์ กุลนาคล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน

ต่ำบยังไม่ประสบความสำเร็จ ในทุกๆ ด้านโดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และคนในชุมชนทุกคน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ความหลากหลายของช่องทางในการสื่อสารในชุมชน การติดต่อสื่อสารในชุมชน การติดต่อสื่อสารในชุมชนของผู้บริหารส่วนตำบลที่ต้องสื่อสารกับกลุ่มทางสังคม และกลุ่มเศรษฐกิจหลักสูตรเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงองค์การ และรายบุคคล การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การวิเคราะห์ตนเอง การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน และบริหาร ทักษะความเป็นผู้นำ ผลการประเมินหลักสูตรจากการทดลองใช้อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และปานกลาง

หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มากและปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านนิติธรรม ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวลักษณ์ ชาวบ้านโพธิ์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 10,000-20,000 บาท 2) ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ และ 3) ประชาชนที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน ส่วนอาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่าง

สรุปองค์ความรู้

ภาพประกอบที่ 1 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยพบว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้นจำเป็นต้องมีการผลักดันให้เกิดสร้างแรงบันดาลใจ ร่วมกับการกระตุ้นทางสติปัญญา บนอุดมการณ์แห่งความถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด และต้องไม่มองข้ามความเป็นปัจเจกบุคคล จะให้คนนั้นเหมือนคนนี้ คงเป็นไปได้ยาก เพราะทุกคนมีวิธีการ ความถนัด ความชำนาญที่แตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม

ในส่วนของการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบไปด้วยการแสดงความคิดเห็นร่วมในการคิดริเริ่ม และดำเนินการตัดสินใจ ตลอดถึงการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ได้มีการลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีการประสานขอความร่วมมือ และได้รับการสนับสนุนทางทรัพยากรต่างๆ ในส่วนของการรับผลประโยชน์นั้น เกิดการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางสติปัญญา การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ส่วนการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นประชาชนได้มีส่วนในการแสดงถึงสิ่งที่ได้รับนั้นว่าดีหรือไม่ดีอย่างไรอยู่บ้าง และยังต้องแสดงถึงการปรับตัว เพื่อที่จะควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นใหม่ๆ อยู่เสมอ

ภาพประกอบที่ 3 การสื่อสาร

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยยังพบอีกว่า การสื่อสารที่มีผู้ส่ง จำเป็นต้องมีการส่งข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมและเข้าใจง่าย สามารถบอกต่อแก่ผู้อื่นได้ โดยข้อมูลข่าวสาร จะสื่อผ่านป้ายประกาศ ระบบเสียงตามสาย หรือเอกสารต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจชัดเจนตรงกัน เมื่อผู้รับได้รับแล้วต้องปฏิบัติตามคำแนะนำหรือข่าวสารที่ได้รับ อย่างมีความเข้าใจในข่าวสาร และสามารถกระจายข่าวสารได้

ภาพประกอบที่ 4 ธรรมาภิบาล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยยังพบอีกว่า นิติธรรม ก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด โดยได้รับสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาธิปไตย มีความถูกต้องและเป็นธรรม มีความโปร่งใส ไม่ทุจริตคอร์รัปชันและการฉ้อราษฎร์บังหลวงของบุคลากรในเทศบาล ทั้งนี้ประชาชนสามารถตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาลได้ และยังต้องสร้างจิตสำนึกร่วมรับผิดชอบต่อสังคม เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างและเป็นพลเมืองที่ดีตามหลักประชาธิปไตย ร่วมกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด และใช้ให้คุ้มค่า มีคุณธรรม ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามตามหลักศาสนา มีความซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และประกอบอาชีพที่สุจริต

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรี มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.เทศบาล ควรกำหนดนโยบายให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของเทศบาลเมืองอย่างเป็นรูปธรรม

2.เทศบาล ควรกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางในการส่งต่างๆ เช่น ผ่านสังคมออนไลน์ เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ ให้มากที่สุดเพื่อที่จะทำให้ผู้รับหรือประชาชนจะสามารถรับรู้ถึงสิ่งที่ผู้นำต้องการสื่อสารให้ครอบคลุมและสามารถกระจายข่าวสารเหล่านั้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.เทศบาล ควรกำหนดรูปแบบการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, การปฏิบัติการ, รับผลประโยชน์ และการประเมินผลการทำงานของเทศบาลให้เป็นรูปธรรม

2.เทศบาล ควรมีการดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางในการส่งต่างๆ เช่น ผ่านสังคมออนไลน์ เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ อย่างทั่วถึง

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างยิ่งย่น

2.ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของเทศบาลเมืองในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น

References

- Kunnapadol, T. (2010). Leadership development to strengthen people's participation in local development. Rajanagarindra Rajabhat University: Chachoengsao.
- Lekakul, K. (2018). Good governance and organizational culture that affect the organizational effectiveness of municipalities in the southern region of Thailand. Doctor of Public Administration. Department of Public and Private Sector Management. Hat Yai University.
- Menasut, K. and team. (2003). Local Administrative Organizations and Management Based on Good Governance. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Ratanasermphong, R. (2007). Public administration. 4 th printing. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Yaowalak, P. (2016). Good governance of subdistrict administrative organizations. Mueang Suphan Buri District Suphanburi Province. Western University Research Journal Humanities and social sciences.

